

Co Unia Europejska robi dla osób niepełnosprawnych?

Główna odpowiedzialność za działania wspierające osoby niepełnosprawne leży po stronie państw członkowskich. Jednak sama Unia Europejska od wielu lat podejmuje inicjatywy mające na celu ujednoczenie standardów i wyrównywanie różnic w podejściu do niepełnosprawności w poszczególnych krajach UE.

★ ★ Wzmacnianie współpracy między państwami członkowskimi w kwestii usuwania barier dla osób niepełnosprawnych w rozmaitych dziedzinach życia

W 1996 roku Komisja Europejska powołała specjalną Grupę ds. niepełnosprawności. Grupa ta składa się z przedstawicieli państw członkowskich na szczeblu ministerialnym. Jej zadaniem jest bieżące monitorowanie działań państw członkowskich wobec osób niepełnosprawnych, upowszechnianie doświadczeń i informacji oraz promowanie najlepszych rozwiązań.

★ ★ Ustanowienie Europejskiego Dnia Osób Niepełnosprawnych

Komisja Europejska nawiązała w ten sposób do ustanowionego przez Organizację Narodów Zjednoczonych Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych (3 grudnia). W grudniu każdego roku Komisja oraz poszczególne państwa członkowskie podejmują wiele inicjatyw, których celem jest podniesienie świadomości europejskich społeczeństw i zwrócenie uwagi opinii publicznej na problemy osób niepełnosprawnych. Ponadto, zgodnie z propozycją Komisji, rok 2003 będzie obchodzony jako Europejski Rok Osób Niepełnosprawnych.

★ ★ Dążenie do zwiększenia udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym

Unia Europejska stara się uwzględnić perspektywę osób niepełnosprawnych we wszelkich podejmowanych politykach, programach i inicjatywach. Zgodnie z tym podejściem uważa się, że o sposobach podejścia do niepełnosprawności po-

Co Unia Europejska robi dla osób niepełnosprawnych?

winy decydować przede wszystkim sami niepełnosprawni lub organizacje ich reprezentujące. W związku z tym Komisja wspiera np. działania Europejskiego Forum Niepełnosprawności (Forum składa się z Krajowych Rad ds. Niepełnosprawności i europejskich organizacji pozarządowych, działających na rzecz osób niepełnosprawnych). W praktyce dążenie do aktywizacji osób niepełnosprawnych w społeczeństwie oznacza:

★ ★ *Podnoszenie poziomu zatrudnienia osób z niepełnosprawnością*

Unia Europejska realizuje od 1997 roku Europejską Strategię Zatrudnienia. Państwa członkowskie uznały, że wysoki poziom bezrobocia w Unii Europejskiej jest „przedmiotem wspólnej troski”. Strategia ma celu skoordynowanie działań państw członkowskich, mających na celu wzrost poziomu zatrudnienia. Realizacja Strategii polega na corocznym ustalaniu przez Komisję Europejską wytycznych dla polityki zatrudnienia. Opierając się na unijnych wytycznych, państwa członkowskie konstruują każdego roku własne Narodowe Plany Zatrudnienia.

Zważywszy na wysoki poziom bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych, kraje Unii Europejskiej zostały zobowiązane do szczególnego uwzględnienia w Narodowych Planach Zatrudnienia kwestii związanych z niepełnosprawnością. Również w konstruowaniu wytycznych na poziomie Unii Europejskiej Komisja promuje integrację osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

★ ★ *Upowszechnienie nowoczesnych technologii: szansa dla osób niepełnosprawnych.*

Coraz powszechniejsze korzystanie z telekomunikacji i Internetu (m.in. inicjatywa e-Europa) w rozmaitych dziedzinach umożliwia pokonanie osobom niepełnosprawnym funkcjonalnych barier. Unia Europejska promuje wykorzystanie Internetu, który przyczynia się do poprawy warunków życia i pracy osób niepełnosprawnych. Efektem takiego podejścia jest np. stworzenie specjalistycznej bazy danych Handynet, która powstała w ramach Programu HELIOS II.

Co Unia Europejska robi dla osób niepełnosprawnych?

★ ★ Uwzględnianie perspektywy osób niepełnosprawnych w unijnych funduszach strukturalnych.

Fundusze strukturalne UE mają na celu wyrównanie różnic w poziomie życia mieszkańców poszczególnych krajów i regionów Unii. Jeden z nich, Europejski Fundusz Socjalny (EFS), ma na celu integrację społeczną UE. W ciągu ostatnich lat znacznie wzrosła liczba projektów i inicjatyw na rzecz osób niepełnosprawnych, finansowanych przez EFS. I tak, walka z dyskryminacją osób niepełnosprawnych na rynku pracy jest przedmiotem Inicjatywy EQUAL (2000-2006). Kwestie niepełnosprawności są też brane pod uwagę przy tworzeniu i realizacji różnorodnych programów i inicjatyw wspólnotowych, nawet jeśli ich podstawowym celem nie jest pomoc osobom niepełnosprawnym. Na przykład, niepełnosprawny student wyjeżdżający na studia za granicę, w ramach dostępnego również dla Polski Programu SOCRATES, może liczyć na wyższe stypendium (w związku z koniecznością pokrycia dodatkowych kosztów) lub udział opiekuna.

Szacuje się, że co dziesiąty obywatel Unii Europejskiej jest dotknięty jakimś rodzajem niepełnosprawności. Osoby niepełnosprawne są jedną z najbardziej marginalizowanych grup w społeczeństwie i napotykają na bariery w dostępie do każdej dziedziny życia społecznego. Nowa strategia Unii Europejskiej wobec osób niepełnosprawnych opiera się na identyfikacji i likwidacji tych przeszkód, na stworzeniu Europy bez barier. Podstawy do walki z dyskryminacją zawarto w art. 13 Traktatu Amsterdamskiego z 1997 roku: *Bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszego Traktatu i w granicach kompetencji, które Traktat powierza Wspólnocie, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, może podjąć środki niezbędne w celu zwalczania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.*

Co Unia Europejska robi dla osób niepełnosprawnych?

Gdzie szukać dodatkowych informacji oraz przydatne adresy internetowe

Fundacja Fuga Mundi

20-007 Lublin, ul. Peowiaków 12

te./fax 081 534 26 01, e-mail: ffm@ffm.lublin.pl, <http://www.ffmpeg.lublin.pl>

Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

ul. Gałczyńskiego 4, 00-362 Warszawa

tel. 022 826 96 73, fax 022 826 44 49

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Al. Jana Pawła II nr 13, 00-828 Warszawa

tel. cent. 022 620 03 51

www.pfron.org.pl/

Internet dla Niepełnosprawnych: <http://www.idn.org.pl/>

Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia i Spraw Społecznych KE

(strona na serwerze UE)

http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/disability/index_en.html

Europejskie Forum Niepełnosprawności: <http://www.edf-feph.org/>

